

ՀՀ Փինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 8/7

15 հուլիսի 2014 թ.

Քննարկվեց «Արև» ԳԱ ՓԲԸ դիմում-գանգատը 2012 թ-ի ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ:

«Արև» ԳԱ ՓԲԸ գանգատում բերված փաստարկները

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Շենգավիթի ՀՏ (այսուհետ հարկային տեսչություն) 2014 թ-ի ապրիլի 1-ին ծանուցել է «Արև» ԳԱ ՓԲԸ-ին այն մասին, որ վերջինս հիմնավորի 2012 թ-ին իր ԱԱՀ վճարող համարվելու փաստը ներկայացնելով համապատասխան փաստաթղթերի պատճեններ, կատարել օրենքի պահանջներից բխող ճշգրտումներ: Ի պատասխան այդ հարցադրմանը «Արև» ԳԱ ՓԲԸ թիվ 08/14 առ 17.04.2014 թ-ի գրությամբ ներկայացրել է օրենքով հիմնավորված պարզաբանումներ իրեն 2012 թ-ին ԱԱՀ վճարող համարելու վերաբերյալ: Ինչին ի պատասխան հարկային տեսչությունն իր թիվ 2770տվ, առ 16.06.2014 թ-ի գրությամբ հղում անելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածին հայտնել է, որ հարկային մարմնի կամ հարկային ծառայողի գործողությունները կամ անգործունեությունը կարող են գանգատարկվել հարկային մարմնի գանգատարկման հանձնաժողովին կամ բողոքարկվել դատարան:

Հաշվի առնելով վերը շարադրվածը ներկայացվում է «Արև» ԳԱ ՓԲԸ 2012 թ-ին ԱԱՀ վճարող համարելու վերաբերյալ ՀՀ օրենսդրությունից բխող հետևյալ պարզաբանումները:

1. Տվյալ դեպքում, «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածով սահմանվել է հարկ վճարողի կողմից հարկային մարմնի ավելացված արժեքի հարկ վճարող համարվելու (հանդիսանալու, հաշվառվելու) վերաբերյալ հայտարարություն ներկայացնելու պահանջ, որը «Արև» ԳԱ ՓԲԸ հարկային մարմնի 2012 թ-ի հունվարի 18-ին ներկայացված «Որպես ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկ վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին» հայտարարությամբ բովանդակային առումով կատարել է:

«Վարչարարության հիմնքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի համաձայն վարչարարություն իրականացնելիս վարչական մարմիններին արգելվում է միայն ծևական պահանջների պահպանման նպատակով անձանց ծանրաբեռնել պարտականություններով կամ մերժել նրանց որևէ իրավունք տրամադրելը, եթե նրանց վրա դրված պարտականությունները բովանդակային առումով կատարված են: Ընդ որում, և՝ ձև 71. ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ «Որպես ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկ վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին», և՝ «ձև 84. ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ՝ «Ավելացված արժեքի հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ» հայտարարությունների ստացման արդյունքը նպատակային առումով նույնն է: Այն է՝ ՀԱՇՎԱՌԵԼ, ՀԱՄԱՐԵԼ կամ ՃԱՆԱՉԵԼ Հայտարարություններից որևէ մեկը ներկայացրած ընկերությանը Ավելացված Արժեքի Հարկ վճարող:

2. «Արև» ԳԱ ՓԲԸ կողմից «Որպես ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկ վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին» հայտարարությունը հարկային մարմին ներկայացվել է դեռևս 2012 թվականի հունվարի 18-ին: Հայտարարության տրամադրումից հետո ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ հարկային տեսչության կողմից «Արև» ԳԱ ՓԲԸ-ին տրվել է հավաստագիր առ այն, որ «Արև» ԳԱ ՓԲԸ-ն 01.01.2012 թ-ից մինչև 2012 թ-ի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ հարկային մարմնում հաշվառված է որպես ավելացված արժեքի հարկ վճարող: Հետևաբար, «Արև» ԳԱ ՓԲԸ-ն վարչարարություն իրականացնող մարմնի կողմից ստացել է որպես ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառված լինելու փաստը հաստատող համապատասխան փաստաթույթ, որը և իմք է հանդիսացել ընկերության համար իր հետագա գործունեությունը կազմակերպելու համար, այդ թվում դրվագ գրել հարկային հաշիվներ և ներկայացնել ավելացված արժեքի հարկի հաշվարկներ: Ավելին, Ընկերությունը հարկային մարմինների կողմից ներառվել է

ԱԱՀ վճարողների ցանկում և ՀՀ մնացած տնտեսավարող սուբյեկտները ևս Ընկերությանը ճանաչել են որպես ԱԱՀ վճարող:

3. Եթե ընդունենք, որ Ընկերությանը տրված հավաստագիրը տրվել է օրենքի խախտմամբ, ապա նոյն մարմնի մի ստորաբաժանման սխալի հետևանքով, մյուս ստորաբաժանման կողմից ընկերությանը չեն կարող ծանրաբեռնել լրացուցիչ պարտավորություններով:

4. «Արև» ԳԱ ՓԲԸ կողմից հայտարարությունը հարկային մարմին ներկայացվել է դեռևս 2012 թ-ի հունվարի 18-ին: Հարկային տեսչության կողմից ծանուցումը /որով Ընկերությունը հնարավոր է ճանաչվի ավելացված արժեքի հարկ չվճարող/ կազմվել է 2014 թ-ի ապրիլի 1-ին: Եթե այնուամենայնիվ ընդունենք, որ Ընկերության կողմից ներկայացվել է Հայտարարության ոչ այն ձևը, որը պետք է ներկայացվեր ԱԱՀ վճարող համարվելու համար, ապա հարկային տեսչության Ծանուցումը հայտարարության ներկայացման հաջորդող երկու ամիսների ընթացքում կազմելու և ծանուցելու դեպքում, Ընկերությունը կարող էր օգտվել իր իրավունքից և ներկայացնել «Ավելացված արժեքի հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ» ճշտված ձևը: Հաշվի առնելով, որ ՀՀ օրենսդրությամբ ԱԱՀ վճարող համարվող հայտարարությունների տվյալների ճշտության ստուգման ժամանակային սահմանափակում չկա, ուստի Ընկերությունը համարում է, որ հայտարարությունների տվյալների ճշտության ստուգման ժամանակահատվածը մինչև հարկային մարմինների կողմից Ընկերությանը որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու մասին հավաստագրի տրամադրման ժամկետն է, քանի որ այն տնտեսավարողի համար անցում է ավելի պարզ հարկման մեխանիզմից ավելի բարդին և հանգեցնում է վճարվող հարկերի ավելացմանը:

5. ՀՀ գործող օրենսդրությամբ միայն ԱԱՀ վճարող համարվելու համար է տնտեսավարող սուբյեկտը ներկայացնում հայտարարություն, որի հիման վրա էլ տնտեսավարող սուբյեկտը կարող է դառնալ, համարվել, հաշվառվել որպես ԱԱՀ վճարող, հետևաբար «Արև» ԳԱ ՓԲ կողմից ներկայացված հայտարարությունը հետապնդել է միայն մի նպատակ, դառնալ, համարվել, հաշվառվել որպես ՍՍՀ վճարող և Ընկերության կողմից կատարվող գործողությունները պետք է դիտարկել միայն այս տեսանկյունից: Այլապես, Ընկերության կողմից ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ներկայացնելը պատճառաբանված չի և անտրամարանական է, հետևաբար հարկային մարմինների կողմից այն ընդունելը ևս:

Ենթելով վերոգրյալից՝ Ընկերությունը խնդրում է Հանձնաժողովին հիմնավորված ճանաչել «Արև» ԳԱ ՓԲԸ-ի 2012 թ-ին ԱԱՀ վճարող լինելու փաստը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ «Արև» ԳԱ ՓԲԸ (այսուհետ նաև ընկերություն) կողմից 18.01.2012 թ-ին ներկայացվել է հայտարարություն «Որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու և ԱԱՀ վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին»: Նշված հայտարարության ներկայացմամբ «Արև» ԳԱ ՓԲԸ-ն 01.01.2012 թից մինչև 31.12.2012 թ-ն իրեն համարել է ԱԱՀ վճարող, ինչը, սակայն, չի ընդունվել Շենքավիթի ՀՏ կողմից, քանի որ ԱԱՀ վճարող համարվելու համար վերոգրյալ հայտարարության փոխարեն ընկերության կողմից պետք է ներկայացվեր հայտարարություն «ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ»:

Խնդրու առարկա հարցի վերաբերյալ Հանձնաժողովն բազմիցս արտահայտել է իր դիրքորոշումը, որը կայանում է հետևյալում:

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև օրենք) 3-րդ հոդվածի համաձայն՝ ԱԱՀ վճարող է համարվում, մասնավորապես, որպես ծեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող գրանցված իրավաբանական անձը՝ ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունում նշված օրվանից մինչև հայտարարությունում նշած տարվա ավարտը, բայց ոչ շուտ, քան հայտարարությունը ներկայացնելու հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրացուցային օրվանից, եթե անձը կարող է համարվել շրջանառության հարկ վճարող, սակայն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմնին վերադաս հարկային մարմնի սահմանած ձևով գրավոր հայտարարություն է ներկայացնել ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ»:

Հայտարարության ձևը հաստատված է <<ԿԱ ՊԵԿ Նախագահի 11.02.2011թ. թիվ 51-Ն հրամանով (հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգում 84-րդ ձև), որի ներկայացման դեպքում է միայն շրջանառության հարկ Վճարող համարվելու պայմաններին բավարարող անձը համարվում ԱԱՀ Վճարող: Նշված հայտարարությունը չներկայացնելու դեպքում անձը չի կարող համարվել ԱԱՀ Վճարող:

« կառավարության 04.08.2011թ-ի «Ավելացված արժեքի հարկ վճարողների հաշվառման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1104-Ն որոշմամբ սահմանված է հարկային մարմնում ավելացված արժեքի հարկ վճարողների հաշվառման կարգը, որի համաձայն՝ ԱԱՀ վճարող համարվող անձինք հարկային մարմին են ներկայացնում իրենց՝ որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառելու հայտարարություն (հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգում 71-րդ ծկ): Որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու համար օրենքի պահանջ է, որ հարկ վճարողը արդեն իսկ հանդիսանա ԱԱՀ վճարող:

Ավելին, << կառավարության 04.08.2011 թ-ի «Ավելացված արժեքի հարկ վճարողների հաշվառման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1104-Ն որոշմամբ սահմանվել է, որ որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու հայտարարություն չեն ներկայացնում որպես ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն տվյալ անձինք:

Ենելով վերոգրյալից, որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու և ԱԱՀ վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին հայտարարության ներկայացումը հիմք չէ անձին ԱԱՀ վճարող համարելու համար: Հաշվի առնելով, որ հայտարարություն ներկայացրած անձի՝ ԱԱՀ վճարող համարվելու օրենսդրական հիմքերը հայտարարությունը ներկայացնելու պահին հարկային մարմնին հայտնի չեն, հարկային մարմինն ընդունել է ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու հայտարարությունը, ինչը, սակայն, «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» <<օրենքի համաձայն չի նշանակում, որ հաշվառման համար հայտարարություն ներկայացրած հարկ վճարողը համարվում է ԱԱՀ վճարող: >>

Միևնույն ժամանակ, Հանձնաժողովը հաշվի է առնում այն հանգամանքը, որ «ՀՎարչապետի մոտ 27.11.2013 թ-ին կայացած քննարկման արդյունքում կազմված թիվ 23.6/[177920]-13 արձանագրության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետով հանձնարարվել է բոլոր այն դեպքերում, երբ տնտեսավարող սուբյեկտն իր տնտեսական գործունեությունը տեղափոխել է ընդհանուր հարկման դաշտ և ցուցաբերել բարեխիղճ հարկատոի վարքագիծ (ժամանակին կատարել է իր հարկային պարտավորությունները)՝ չկիրառել օրենսդրութեն նախատեսված (ընթացակարգերի խախտմամբ ԱԱՀ վճարող համարվելու համար) պատժամիջոցներով:

Հիմք ընդունելով << վարչապետի մոտ 27.11.2013 թ-ին կայացած քննարկման N 23.6/[177920]-13 արձանագրության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետով տրված հանձնարարականը, ինչպես նաև հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ ընկերությունը ցուցաբերել է բարեխիղճ հարկատուի վարքագիծ, Հանձնաժողովը գտնում է, որ «Արև» ԳԱ ՓԲԸ գանգատը ենթակա է բավարարման:

Ելեկով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» <<օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» <<օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

பாபு முத்து

«Արև» ԳԱ ՓԲԸ դիմում-գանգաւու 2019 թ-ի ընթացքում ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ բավարարեցի:

Հանձնաժողովի նախագահ

4 | Гбснгаш